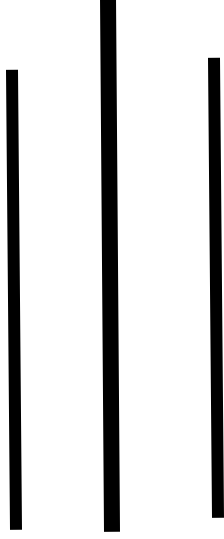
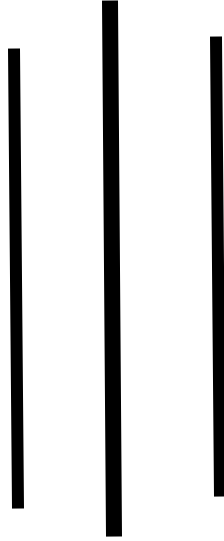

अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

घरपोभोड गाँउपालिका, मुस्ताङ्ग

आर्थिक वर्ष २०७५।७६

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं

Serving the Nation and the People

दूरदृष्टि (Vision)

जनहितकालागि जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुन प्रयत्नशील रहने ।

(We strive to be a credible institution in promoting accountability, transparency and integrity for the benefit of the people)

गन्तव्य (Mission)

सरो कारवालालाई सार्वजनिक कोषको दक्षतापूर्ण उपयोग सम्बन्धमा आश्वस्त पार्न स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide independent and quality audit service to assure our stakeholders that the public funds are efficiently used)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	(Integrity)
स्वतन्त्रता	(Independence)
व्यावसायिकता	(Professionalism)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

Phone: 4258174
4266034
4255707
A.G. Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल

(बागमती र गण्डकी प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

पत्र संख्या: २०७६/७७

च.नं.: ७७६

मिति: २०७७/३/२४

श्री प्रमुखज्यू,
घरपोभोड गाउँपालिका
मुस्ताङ ।

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

नेपालको संविधानको धारा २४१ बमोजिम त्यस पालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) बमोजिम यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । उक्त प्रतिवेदन लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(३) र दफा २२ बमोजिम कारवाहीको लागि अनुरोध छ ।

(बामदेव शर्मा अधिकारी)

नायव महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको भनाई

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखापरीक्षण नियमितता, मितव्ययीता, कार्यदक्षता, प्रभावकारीता र औचित्यको आधारमा महालेखापरीक्षकबाट हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक गाउँपालिका र नगरपालिकाको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७५/७६ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

टंकमणि शर्मा, दंगाल
महालेखापरीक्षक

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र निकायसंग सम्बन्धित ऐन, नियम समेतको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी र जवाफदेहिता एवं सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग सम्बन्धमा प्रचलित कानूनको पालना भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रस्तुत गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात् जारी प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरी राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । प्रतिवेदनमा दिएका सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहमा रहेको सीमित स्रोत साधनको उपयोग गरी विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा मितव्ययीता, दक्षता र प्रभावकारीता आउने अपेक्षा गरिएको छ । फलस्वरूप स्थानीय तहको कार्यसम्पादनमा जवाफदेहिता र पारदर्शीता प्रवर्द्धन हुने विश्वास लिइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट मूलतः स्थानीय तहमा प्राप्त हुने अनुदान, आन्तरिक आय र राजश्व वाँडफाँडको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आयतर्फ सङ्कलन न्यून रहेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात् बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, अत्याधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, वितरणमूखी खर्चको बाहुल्यता रहेको जस्ता प्रवृत्ति देखिएका छन् । विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, तोकिएबमोजिम जनसहभागिता नजुटेको, दीगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् । स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक शीपयुक्त जनशक्तिको कमी रहेको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको छ । साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । गत विगतमा लेखापरीक्षणबाट औँल्याएका व्यहोराहरू सुधार तथा बेरुजू उपर अपेक्षित रूपमा आवश्यक कारवाही भए गरेको समेत देखिएन ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बावजूद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गर्ने प्रयास गरिएको थियो । लेखापरीक्षणको क्रममा स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधार हुने, भौतिक पूर्वाधार र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छ । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । आगामी दिनमा समेत यस्तै सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

२०७७ आषाढ २७ गते ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

Phone: 4258174
4266034
4255707
A.G. Fax : 977-1-4268309
Fax : 977-1-4262798
Post Box : 13328
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल

(बागमती र गण्डकी प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

पत्र संख्या: २०७६।७७

च.नं.: ७९३

मिति: २०७७।३।२५

श्री प्रमुखज्यू,
घरपोभोड गाउँपालिका
मुस्ताङ ।

विषय : लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

कैफियत सहितको राय : हामीले घरपोभोड गाउँपालिकाको २०७५।७६ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित आय-व्यय विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेश भएको २०७६ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको २०७५।७६ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको रायव्यक्त गर्ने आधार

१. पालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रु.१ करोड ८० लाख ४१ हजार बेरुजू देखिएको छ । सोमध्ये असुल गर्नुपर्ने रु.५ लाख ५९ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.१ करोड ३० लाख १२ हजार र प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.३४ लाख ६९ हजार रहेको छ ।
३. लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोराहरूका सम्बन्धमा २०७६।६।८ मा जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रिया सहितका प्रमाण कागजातका आधारमा फछ्यौट भएका दफाहरू हटाई कायम कायम व्यहोराको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन पाना १६ (सोढ) यसैसाथ संलग्न छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको सेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेशकीबाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीयतहसँग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसकालागि स्वीकृत आचारसंहिता अनुसार हामीले काम गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी : आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्लिका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागु गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गाँउ कार्यकारिणी, गाँउपालिका प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाँउपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी : वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्लि समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित रहेको होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्लि पत्ता लगाउने सक्ने निश्चितता भने हुदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विषेश वा जालसाजीजन्य वा अन्यगल्लिलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(वामदेव शर्मा अधिकारी)
नायब महालेखापरीक्षक

स्थानीय सञ्चित कोष : आर्थिक वर्ष २०७५/७६ स्थानीय सञ्चित कोष आय-व्यय हिसाबको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ

घरपझोड गाउकार्यपालिकाको कार्यालय,मुस्ताङ
आय व्ययको विवरण
आर्थिक वर्ष २०७५/०७६

आय		व्यय			
शीर्षक	प्रस्तावित	वास्तविक आय	शीर्षक	वार्षिक बजेट	खर्च
संघीय सरकार		२१,१५,२१,९०२.००	पारिश्रमिक कर्मचारी	५५५७९०००.००	५४६६४५८३.७८
समानिकरण अनुदान	६,००,००,०००.००	६०००००००.००	पारिश्रमिक पदाधिकारी	३२९१०००.००	३२३७०००.००
सशर्त अनुदान	१२१५२१९०२.००	९६८२८०००.००	पोशाक	५९६०००.००	५१८४००.००
स्थानीय पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	११०००००.००	११०००००.००		११०००००.००	
भोलुङगेपुल	१५५००००.००	१५५००००.००		१५५००००.००	
प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम	२२९२०००.००	१७३७५०९.००			
सामाजिक सुरक्षा	६७५००००.००	६७५००००.००			
सेवा निवृत्त औषधी उपचार	६३२३१८.००	६३२३१८.००			
सेवा निवृत्त संचित विदा	४३१५८२.००	४३१५८२.००			
स्थानीय सासन तथा सा.वि.का.	३०५०००	३०५०००.००			
प्रदेश तथा स्थानीय तह क्षमता वि.का.	३०५०००	२१५६००.००			
अन्य आय	३००००००	१४९७४१७२.६१	स्थानीय भत्ता	२४४००००.००	२३८४५२५.००
प्रदेश सरकार	१११९८०००.००	११६५७८००.००	महंगी भत्ता	६७३०००.००	५२९६२९.००
समानिकरण अनुदान	११२९३०००.००	११२८७८००.००	फिल्ड भत्ता	११००००.००	६७५०.००
अन्य अनुदान	३७००००.००	३७००००.००	कर्मचारीको वैठक भत्ता	९०००००.००	५३७५००.००
राजस्व बाडफाड	७८००००.००	९६१८०४२.६३	कर्मचारी प्रात्साहन तथा पुरस्कार	५०००००.००	२४००००.००
वन रोयल्टी	१०००००.००	०.००	अन्य भत्ता	११००००.००	२९६००.००
खानी रोयल्टी	५०००००.००	२९६७४०९.४६	पानी तथा विजुली	२०००००.००	१३८०८२.५५
जलस्रोत रोयल्टी	३००००००.००	०.००	संचार महसुल	४९६०००.००	१११७१०.००
पर्वतारोहण रोयल्टी	६०००००.००	०.००	इन्धन (पदाधिकारी)	३०००००.००	१२०७०६.००
			इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	३०००००.००	२०७४५१.००
पदयात्रा रोयल्टी	३०००००.००	०.००	सवारी साधन मर्मत खर्च	४०००००.००	३७६००८.००
पर्यटन सेवा शुल्क रोयल्टी	३०००००.००	०.००	विमा तथा नवीकरण खर्च	१०००००.००	१०००००.००
घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर	३०००००.००	९९३८२९.५०	निर्मित सार्वजनिकसम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	८०००००.००	०.००
अन्य बाडफाड हुने राजस्व		६४५६८०३.६७	मसलन्द तथा कार्यालय सामग्री	१६४८०००.००	१३८४७३५.००
आन्तरिक श्रोत		३३९२८७३१.००	इन्धन अन्य प्रयोजन	१५००००.००	३८८००.००
व्यक्तिगत सम्पत्तीमा लाग्ने वार्षिक कर	५०००००.००	११०५५०.००	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	१०००००.००	९९४४०.००
संस्थागत सम्पत्तीमा लाग्ने वार्षिक कर	१०००००.००	०.००	सेवा र परामर्श खर्च	३०५०००.००	३०५०००.००
भूमिकर,मालपोत	३०००००.००	४२००८७.००	करार सेवा शुल्क	८००००.००	०.००
घरबहाल कर	५०००००.००	१५६००६१.०१	अन्य सेवा शुल्क	२४००००.००	०.००
वहाल विटौरी कर	५०००००.००	०.००			
सवारी साधन कर सवारी दर्ता, वार्षिक सवारी कर तथा पङ्के सवारी कर	५०००००.००	१४०००.००	कर्मचारी तालिम खर्च	३०२०००.००	२९७८५०.००
सिनेमा/डकुमेन्ट्री	१०००००.००	२६०००.००	सीप विकास, जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	१७५९८६०.००	१५९७५१४.००
विज्ञापन कर	५००००.००	०.००	कार्यक्रम खर्च	६८८५११४०.००	४६३३६०४३.७०
व्यवसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	२००००००.००	१०७२४०२.००	विविध कार्यक्रम खर्च	१०२०००.००	४००००.००
अखटेपहरमा लाग्ने कर	२००००.००	०.००	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	८३००००.००	२९४९८७
अन्य कर	१४५०००.००	२१८४२.००	भ्रमण खर्च	२०५००००.००	१४४६०८९.००
सरकारी सम्पत्तीको बहालवाट प्राप्त आय	१००००००.००	५६४४४.००	विविध खर्च	११२४०००.०	७५६८९०.००

कृषि तथा पशुजन्य वस्तुको व्यवसायिक कारोवारमा लागने कर	५०००००.००		४२०८१२.००	सभा सञ्चालन खर्च	३०००००.००	२३९२६०.००
कृषि उत्पादनको विक्रीबाट प्राप्त रकम	३००००.००		०.००	सशर्त अनुदान	२९०००००.००	२९०००००.००
सरकारी सम्पत्तिको विक्रीबाट प्राप्त रकम	२५०००.००		०.००	अन्य संस्थालाई सशर्त पुजीगत अनुदान	३०००००.००	२९८९४६.००
अन्य विक्रीबाट प्राप्त रकम	१००००.००		५०५००.००	सामाजिक सुरक्षा	६७५००००.००	६७५००००.००
अन्य सेवा शुल्क तथा विक्री			५३२८०.००	छात्रवृत्ति	७००००.००	७००००.००
परिक्षा शुल्क	५०००.००		०.००	सेवा निवृत्तिको संचित विदा	४३१५८३.००	४३१५८३.४०
यातायात क्षेत्रको आमदानी	२५००००.००		०.००	सेवा निवृत्तिको औपधी उपचार	६३२३१९.००	६३२३१९.४०
अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	५००००.००		१४१६४०.००	घर भाडा	५४००००.००	३४५०००.००
पार्किङ्ग शुल्क	२५००००.००		२६२०००.००	पूजिगत तर्फ :	९८१०७६४७.००	८७७२६८८२.००
नक्सापास दस्तुर	५००००.००		१७९७८.००	भवन निर्माण	१५०००००.००	१५०००००.००
सिफारिस दस्तुर	१०००००.००		७०४४०.००	निर्मित भवनको संरचनात्मक सुधार खर्च	१४३३८०००.००	१३९३८०००.००
व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	५००००.००		६४३०.००	फर्निचर तथा फिक्चर्स	१२५०००.००	१२५०००.००
नाता प्रमाणीत दस्तुर	५००००.००		१४२६८.००	सवारी साधन	५०००००.००	४९९०००.००
अन्य दस्तुर	३०००००.००		१५७३८७९.५०	मेशिनरी तथा औजार	१९४००००.००	१८५५६८२.००
न्यायिक दण्ड, जरिवाना र जफत	१५००.००		१५००.००	सडक तथा पुल निर्माण	१३६३०००.००	९६८९९९.००
प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	२०००.००		८७६१००.६०	खानेपानी संरचना निर्माण	३२५००००.००	३१५००००.००
प्रदूषण नियन्त्रण शुल्क	५०००.००		०.००	सरसफाई संरचना निर्माण	१५५००००.००	१५५००००.००
गत वर्षको नगद तथा बैंक मौज्जात	२७९३५२३९.००		२७९३५२३०.९७	अन्य सार्वजनिक निर्माण	६९२४१६४७.००	६०७३५२३८.००
दाखिला बाँकि कर			३३४९४२.७०	पूजिगत सुधार खर्च सार्वजनिक निर्माण	२३०००००.००	२३०००००.००
				पूजिगत अनुसन्धान तथा परामर्श	२००००००.००	१०६४९६३.००
				बैंक मौज्जात		२९२३३२०८.१९
				कोलेनीका फिर्ता		१६२६०८२९.००
जम्मा		२६६५५८६३३.००	२५९८७९३९२.०२	जम्मा	२५३४८८५४९.००	२५९८७९३९२.०२

लेखापरिक्षणको व्योहोरा

दफा	गो.भौ.नं./मिति र व्योहोरा	रकम
	परिचय : स्थानीय तहको कार्य संचालन नेपालकोसंविधान २०७२ को भाग ५ मा व्यवस्था भए अनुसार राज्यको संरचना गर्ने क्रममा ७५३ स्थानीय तह कायम हुने घोषणा भई मिति २०७३/११/२७ मा राजपत्रमा प्रकाशित भए अनुसार यस गाउँपालिका स्थापना भएको हो यस गाउँपालिका अर्न्तगत ५ वटा वडा कार्यालय रहेका छन् । यसको गाउँपालिकाको केन्द्र जोमसोममा रहेको छ ।	
१.	वित्तीय जवाफदेहिता एवम उत्तरदायित्व र कानूनको पालना : आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ५ मा अधिकार प्राप्त अधिकारीले सरकारी रकम निकास दिँदा वा खर्च गर्दा नियमितता, मितव्ययीता कार्यक्षमता, प्रभावकारीता र औचित्यको दृष्टिकोणले आमदानी, खर्च, लेखा र त्यसको जिन्सी, नगद मौज्जात तथा आर्थिक कारोबार गर्नुपर्दछएवं प्रचलित कानून पालना गरीएको छभन्ने कुरामा विश्वस्त हुनुपर्ने र सोहि नियमावलीको नियम ५ बमोजिम कामको प्रकृति अनुरूप आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागू गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यसैगरी प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भएका प्रावधानहरुको पालना हुनुपर्दछ । यस वर्ष वित्तीय जवाफदेहिता तथा उत्तरदायित्व र कानूनको पालनाको स्थिती मूल्याङ्कन गर्दा निम्नानुसार रहेको पाइयो : <ul style="list-style-type: none"> ● वार्षिक खरिद योजना तयार नभएको, (सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ८) ● जिन्सी मालसमानको लिलाम/मर्मत नभएको 	

- उद्देश्य प्राप्तीमा आई पर्ने सम्भावित जोखिम क्षेत्रहरूको पहिचान र सो निराकरणको लागि कार्यक्रम व्यवस्थित नगरेको,
- निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ५(क) बमोजिम प्रत्येक निजामती पदको कार्य विवरण बनाई लागु नगरेको,
- सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ बमोजिम तालुक कार्यालयले निरीक्षण नगरेको,
- राजश्वको लागत तयार नगरेको,
- वडामा उठ्ने राजश्वको लक्ष्य निर्धारण नगरेको,
- प्रतिस्पर्धात्मक खरिद अवलम्बन नगरेको,
- योजना छनौट भए तापनि सम्भौता भई कार्यान्वयनमा नल्याएको,
- वितरणमूखी कार्यक्रमलाई बढवा दिएको,
- पूँजिगत खर्चमा प्राथमिकता नअपनाएको,
- स-साना योजनालाई प्राथमिकतामा राखेको,
- कोषहरूको कार्यविधि कानून नबनाएको,
- उपभोक्ताको योगदान न्यूनरूपले जुटाएको,
- धरौटीको आयूगत वर्गीकरण नगरेको,
- कर तथा शुल्कको ठोस आधार निर्माण नगरेको,
- मर्मत कोषको कार्यविधि नबनाएको ,
- संस्थागत क्षमता विकासमा न्यून प्रगति गरेको,
- प्रथम चौमासिकमा ठेक्का व्यवस्थापन नगरी तेश्रो चौमासिकमा ठेक्का व्यवस्थापन गरेको,
- उपभोक्ताको खरिद सामान परिमाण र नापी तथा उपयोग नभिडेको,
- चालु प्रकृतिका खर्चलाई पूँजिगत खर्चमा विनियोजन गरेको,
- कार्यनीतिगत व्यवस्थामा अपेक्षित प्रगति लिन नसकेको,
- राजश्व प्राप्तीको दायरालाई प्राथमिकीकरण नगरेको,
- राजश्वको अनुमान र प्राप्ती प्रक्षेपणमूखी र दायरामूखी बनाउन नसकेको,
- तलवी प्रतिवेदन पारीतमा पूर्णता कायम नगरेको,
- प्राप्ती तथा भूक्तानीको खर्च सार्वजनिकीकरण नगरेको,
- विद्यार्थी तथा शिक्षक अनुपात नभिडेको मर्जरको कार्यक्रम अगाडि नबढाएको,
- अवकास कोष सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था पालना नगरेको,
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको निर्देशिका बनाई कार्यान्वयनमा नल्याएको,
- एकीकृत सम्पत्ति विवरण र जिन्सीको एकत्रित लगत र निरीक्षण नगरेको,
- लक्षित समूह खर्चलाई नियन्त्रणमा ल्याउन नसकेको ।
- नियमको अनुसरण गरी कार्य नगरेका कारण वित्तीय उत्तरदायित्व एवम जवाफदेहिता र कानूनको पालनामा कमी आएको हुँदा जिम्मेवार पदाधिकारीले कामको प्रकृति अनुरूप आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गर्ने र कानूनको पालना गराउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ । वित्तीय जवाफदेहिता सम्बन्धी सूचकांक यसै साथ संलग्न छ ।

	आर्थिक विवरणको परीक्षण : आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोराहरु देहाय अनुसार छन् :																				
२.	<p>बैंक मौज्जात भिडान नभएको : गाउँ कार्यपालिकाको नगद तथा बैंक मौज्जातमा उल्लेखित विवरण र बैंक मौज्जात अनुसार प्राप्त विवरणमा फरक देखिएको</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>खाताको नाम</th> <th>श्रेस्ता अनुसार मौज्जात</th> <th>बैंक अनुसार मौज्जात</th> <th>फरक रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ग-२.२.१ चालु खाता</td> <td>४९,२५,६११.६४</td> <td>१५,४८८.८४</td> <td>४९,२५,६११.६४</td> </tr> <tr> <td>मूल संचित कोष खाता</td> <td>६८४८७.५५</td> <td>६८४८७.५५</td> <td>०.००</td> </tr> <tr> <td>ग-२.२.२ पुजिगत खर्च खाता</td> <td>१,६२,६०,०८४.००</td> <td>७,२७,६८,१३२.००</td> <td>५,६५,०८,०४८.००</td> </tr> <tr> <td>जम्मा :</td> <td>२१२३६३२२.१९</td> <td>७२८५२१०८.३९</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>क) चालु खाताको श्रेस्तावाट खर्च भै बाकी रु ४९,०७,७५०।६४ देखिएकोमा बैंकमा रु १५,४८८।८४ मात्र देखिएकोले फरक रकम रु ४९,२५,६११.६४को हिसाव श्रावण महिनामा मिलान गरिएको छ ।</p> <p>ख) पूँजीगत खाताको श्रेस्तावाट खर्च भै बाकी रु.१,६२,६०,०८४.०० देखिएकोमा बैंकमा रु ७,२७,६८,१३२.०० मात्र देखिएकोले फरक रकम रु ५,६५,०८,०४८.०० को हिसाव श्रावण महिनामा मिलान गरिएको छ ।</p>	खाताको नाम	श्रेस्ता अनुसार मौज्जात	बैंक अनुसार मौज्जात	फरक रकम	ग-२.२.१ चालु खाता	४९,२५,६११.६४	१५,४८८.८४	४९,२५,६११.६४	मूल संचित कोष खाता	६८४८७.५५	६८४८७.५५	०.००	ग-२.२.२ पुजिगत खर्च खाता	१,६२,६०,०८४.००	७,२७,६८,१३२.००	५,६५,०८,०४८.००	जम्मा :	२१२३६३२२.१९	७२८५२१०८.३९	
खाताको नाम	श्रेस्ता अनुसार मौज्जात	बैंक अनुसार मौज्जात	फरक रकम																		
ग-२.२.१ चालु खाता	४९,२५,६११.६४	१५,४८८.८४	४९,२५,६११.६४																		
मूल संचित कोष खाता	६८४८७.५५	६८४८७.५५	०.००																		
ग-२.२.२ पुजिगत खर्च खाता	१,६२,६०,०८४.००	७,२७,६८,१३२.००	५,६५,०८,०४८.००																		
जम्मा :	२१२३६३२२.१९	७२८५२१०८.३९																			
३.	<p>आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कार्यालयवाट सम्पादन गरिने कार्य मितव्ययी, प्रभावकारी, नियमितता र दक्षतापूर्ण ढंगवाट सम्पादन गर्न र वित्तीय प्रतिवेदन प्रणालीलाई विश्वसनिय बनाउन तथा प्रचलित कानून बमोजिम कार्य सम्पादन गर्न आ-आफ्नो कामको प्रकृती अनुसारको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकामा आन्तरिक नियन्त्रण सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा निम्नानुसार रहेका छन् :</p> <ul style="list-style-type: none"> समायोजन भई आएका साविकका गा.वि.स. र विषयगत कार्यालयवाट हस्तान्तरण भई आएका जिन्सीको अवस्था देखिने गरी विवरण तयार गरेको छैन । मूल जिन्सी खातामा सबै जिन्सी सामानको आम्दानी जनाएको भएतापनि वडागत रुपमा जिन्सी खाता तयार गरेको छैन । प्राप्त हुन आएका खप्ने जिन्सीमा जिन्सी खाता पाना नम्बर लेख्ने गरेको छैन । साथै, जिन्सी सामाग्रीको एकिकृत अभिलेख तयार भएको छैन । मूल्य नखुलेका पुराना सामानको मूल्य कायम गराई राखेको छैन । उपभोक्ता समितिमाफत गरेका अधिकांश कार्यमा पेश भएका विल भर्पाइ उपभोक्ता समितिवाट प्रमाणित तथा समितिको सहिछाप गरेको छैन । सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ बमोजिम वार्षिक खरिद योजना तयार गरेको छैन चौमासिक रुपमा वार्षिक कार्यक्रम स्वीकृत गरी सोही बमोजिम चौमासिक रुपमा लक्ष्य तोकी बजेट विनियोजन गरेको छैन । सुशासन सञ्चालन (कार्यविधि नियमावली), २०६५ मा हरेक सार्वजनिक निकायले नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वयन स्थिति अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तर्जुमा गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकामा त्यस्तो संयन्त्र तर्जुमा गरेको छैन । भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम २१ बमोजिम भ्रमण अभिलेख खाता राखेको पाइएन । भ्रमणमा जाने पदाधिकारी एवं कर्मचारीवाट बाट भ्रमण प्रतिवेदन लिने गरेको समेत देखिएन । कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरेको छैन । 																				
४.	<p>आन्तरिक लेखापरीक्षण - स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ दफा ७७ (२) अनुसार स्थानीय तहले कानून बमोजिम आफ्नो आय तथा व्ययको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले आफ्नो वार्षिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गरेको छ । आन्तरिक लेखापरीक्षणबाट आय तथा व्यय र त्यसको लेखाकन प्रचलित कानूनद्वारा निर्धारित प्रक्रिया अनुरूप गरे वा नगरेको वित्तीय साधनको उपयोग मितव्ययी तवरले दक्षतापूर्वक प्रभावकारी रुपमा भए वा नभएको, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुरूप लक्ष्य प्राप्त गरे वा नगरेको वित्तीय प्रतिवेदनले आर्थिक</p>																				

	कारोवारको सही यर्थाथ चित्रण प्रस्तुत गरे वा नगरेको र आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली प्रभावकारी गरे वा नगरेकोजस्ता विषयमा जानकारी हुने कानूनमा भएको व्यवस्था अनुसार आन्तरिक लेखापरीक्षण नियमित रुपमा गराउनु पर्दछ । कार्यालयले आन्तरिक लेखापरीक्षणका लागि जनशक्ति तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखाको व्यवस्था गरी प्रभावकारी रुपमा आन्तरिक लेखापरीक्षणको माध्यमबाट आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली भरपर्दो बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।																																					
५.	न्याय सम्पादन : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ४९ मा व्यवस्था भएको न्यायिक समितिमा यो वर्ष विवादको निरुपणार्थ निवेदन पर्न आउको छैन ।																																					
६.	दरबन्दी तथा पदपूर्ति स्थिति : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन तथा सेवा प्रवाहको लागि कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७४ बमोजिम कर्मचारी समायोजन नभएसम्म कर्मचारीको व्यवस्था गर्न र सेवा प्रवाहको लागि सरकारी सेवाका कर्मचारीलाई कामकाजमा खटाउनको लागि तथा गाउँपालिकाको कार्य जिम्मेवारिमा परेका विषयमा नेपाल सरकारका निकायमा सम्पत्ति, दायित्व समेत गाउँपालिकामा हस्तान्तरण गर्न नेपाल सरकार मन्त्री परिषद्को मिति २०७४।१२।१८ निर्णयबाट स्थानीय तहमा सेवा प्रवाह सम्बन्धी व्यवस्था २०७४ स्वीकृत भएको छ । गाउँपालिकामा २९ अस्थायी दरबन्दी स्वीकृत भएकोमा हाल एक जना इन्जिनियर, एकशिक्षा अधिकृत, एक सामान्य प्रशासन अधिकृत, एक सामान्य प्रशासन सहायक, एक कम्प्यूटर अपरेटर, एक हे.अ., एक सव इन्जिनियर, एक महिला विकास निरीक्षक र एक खा.पा.स.टे.गरी ९ कर्मचारीको मात्र पदपूर्ति भई हाल २० दरबन्दी पदपूर्ति नभएको अवस्था छ । अतः गाउँपालिकाले आवश्यक दरबन्दी पदपूर्ति गरी स्थानीय सेवा प्रवाह तथा विकास, निर्माणका गतिविधिलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन समयमै ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।																																					
७.	आय र व्ययको यथार्थता : नेपालको संविधानको धारा २३० बमोजिम संविधानको अधीनमा रही गाउँ कार्यपालिकाले प्रत्येक आर्थिक वर्षको राजस्व र व्ययको अनुमान स्थानीय कानून बमोजिम गाउँ सभा वा नगर सभामा पेश गरी स्वीकृत गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालिकाले कार्यालयको बजेट प्रक्षेपण गर्दा वास्तविक आम्दानी तथा खर्चसँग मेल खानेगरी तर्जुमा गर्नुपर्नेमा बजेट प्रक्षेपण र वास्तविकतामा निम्नानुसार फरक परेको देखिन्छ । गाउँपालिकाले बजेट प्रक्षेपण गर्दा यथार्थ आय र व्ययसँग मिल्ने गरी प्रक्षेपण गर्न ध्यान दिनुपर्दछ ।																																					
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>सि.नं.</th> <th>व्यहोरा</th> <th>बजेट प्रक्षेपण</th> <th>यथार्थ रकम</th> <th>फरक रकम</th> <th>फरक प्रतिशत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td> <td>आन्तरिक कर</td> <td>७५९८५००.०</td> <td>६७६८७१४.१६</td> <td>८२९७५८५.८४</td> <td>१०.९२</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>संघीय सरकार अनुदान</td> <td>१६३०६००००००</td> <td>१८०३८९९०००</td> <td>१७३२९९००</td> <td>१०.६३</td> </tr> <tr> <td>३</td> <td>राजश्व बाडफाँड</td> <td>३६९०००००.००</td> <td>९६९८०४२.६३</td> <td>२७२८१९५७.३७</td> <td>७३.९३</td> </tr> <tr> <td>४</td> <td>प्रदेश सरकार अनुदान</td> <td>१४४३७०८०.००</td> <td>११६५७८००.००</td> <td>२७७९२८०.००</td> <td>१९.२५</td> </tr> <tr> <td>५</td> <td>अन्य आय</td> <td>०.००</td> <td>१४९७४१७२.६१</td> <td>१४९७४१७२.६१</td> <td>१००</td> </tr> </tbody> </table>	सि.नं.	व्यहोरा	बजेट प्रक्षेपण	यथार्थ रकम	फरक रकम	फरक प्रतिशत	१	आन्तरिक कर	७५९८५००.०	६७६८७१४.१६	८२९७५८५.८४	१०.९२	२	संघीय सरकार अनुदान	१६३०६००००००	१८०३८९९०००	१७३२९९००	१०.६३	३	राजश्व बाडफाँड	३६९०००००.००	९६९८०४२.६३	२७२८१९५७.३७	७३.९३	४	प्रदेश सरकार अनुदान	१४४३७०८०.००	११६५७८००.००	२७७९२८०.००	१९.२५	५	अन्य आय	०.००	१४९७४१७२.६१	१४९७४१७२.६१	१००	
सि.नं.	व्यहोरा	बजेट प्रक्षेपण	यथार्थ रकम	फरक रकम	फरक प्रतिशत																																	
१	आन्तरिक कर	७५९८५००.०	६७६८७१४.१६	८२९७५८५.८४	१०.९२																																	
२	संघीय सरकार अनुदान	१६३०६००००००	१८०३८९९०००	१७३२९९००	१०.६३																																	
३	राजश्व बाडफाँड	३६९०००००.००	९६९८०४२.६३	२७२८१९५७.३७	७३.९३																																	
४	प्रदेश सरकार अनुदान	१४४३७०८०.००	११६५७८००.००	२७७९२८०.००	१९.२५																																	
५	अन्य आय	०.००	१४९७४१७२.६१	१४९७४१७२.६१	१००																																	
८.	सम्पत्ति हस्तान्तरण : स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४ को दफा ६.३ गाउँपालिका कायम हुँदा सो भित्र गाभिएका साविकको गाँउ विकास समिति त्यसको कुनै वडाको चल, अचल सम्पत्ति दायित्व तथा खभिलेख त्यसरी कायम भएका गाउँपालिकामा स्वत हस्तान्तरण भई सम्पूर्ण सम्पत्तीको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७४ भाद्र मसान्तभित्र गाउँपालिकाले तयार गरी प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । यस गाउँपालिका अर्न्तगत साविकका गा.वि.स.हरु जोमसोम र माफा गा.वि.स.बाट घर जग्गाको लगत तथा जिन्सी सामग्री गाउँपालिकाले प्राप्त गरेको वा हस्तान्तरण भै आएको देखिएन ।साविकका गा.वि.स.मा रहेको सम्पत्ति एवं जिन्सी खोजी गरी गाउँपालिकाको सम्पत्ति अद्यावधिक गरी प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्नु पर्दछ ।																																					
९.	विविध कोष सञ्चालन र परिचालन : स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिकको दफा ५.९ ले ग-५ समूहको विशेष कोष खाता गाउँपालिकाले खोल्न सक्ने व्यवस्था छ ।साथै विशेष कोष खाताहरुको कोष परिचालनलाई व्यवस्थित गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार कार्यविधि, निर्देशिका र मापदण्ड बनाउने व्यवस्था छ । गाउँपालिका अर्न्तगत देहाय बमोजिमको विशेष कोष रहेका छन् । कार्यविधि अभावले विशेष कोषमा रहेको रकम उपयोग नभएको देखियो । तसर्थ कार्यविधि बनाई विशेष																																					

कोषहरुतोकिएको प्रयोजनमा खर्च गर्नु पर्ने देखिन्छ ।			
सि.नं.	कोषको नाम	सम्बद्ध कानून	मौज्दात रकम
१.	विपद व्यवस्थापन कोष	कार्यविधि भएको	१४११५६१.०
२.	छात्रवृत्ति कोष	कार्यविधि भएको	३१६०००.००
३.	जेष्ठ नागरिक एकल महिला लगायत स्वास्थ्य उपचार, विपन्न विरामी सहायता र औषधी व्यवस्थापन कोष	कार्यविधि नभएको	८०६०९०.०
४.	मर्मत संभार कोष	कार्यविधि नभएको	८०३४१५.००
५.	महिला बालबालिका अपाङ्ग उद्धार कोष	कार्यविधि नभएको	२०००००.०
६.	आकस्मिक कोष	कार्यविधि नभएको	४९०८००.०
७.	वातावरण व्यवस्थापन कोष	कार्यविधि नभएको	३०००००.०
८.	समपूरक कोष	कार्यविधि नभएको	५०००००.०
जम्मा :			३,४०२,०००.
१०.	सेवा प्रवाह : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ मा गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयको काम कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था छ । गाउँपालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस वर्ष जन्म दर्ता ८७ वटा, मृत्यु दर्ता ३९ वटा र बसाई सराई ६ वटा सिफारिश तथा दर्ता गरेको देखियो । गाउँपालिकाले गरेको नागरिकता सिफारिश, नाता प्रमाणित र पञ्जीकरण दर्ता तथा सिफारिश सम्बन्धमा कुनै अभिलेख नराखेको पाईयो । गाउँपालिकाले ऐन बमोजिम सोको अभिलेख व्यवस्थित गर्नु पर्दछ ।		
११.	नक्सा पास र मुल्यांकन : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २७(१) अनुसार कसैले पनि गाउँपालिका वा नगरपालिकाबाट नक्सा पास नगराई भवन निर्माण गर्न नहुने व्यवस्था छ । तर यस वर्ष गाउँपालिकामा नक्सा पास सम्बन्धी काम-कारवाही शुरु भएको छ । तोकेबमोजिम संरचना निर्माण गर्नुपूर्व गाउँपालिकाबाट त्यसको नक्सा पास गर्ने व्यवस्थाको कार्यान्वयनमा ध्यान दिनुपर्दछ । घर जग्गा मुल्यांकन गर्ने वैज्ञानिक प्रणालीको अवलम्बन गरी पक्का ढलान, पक्का जस्तापाताको प्रति वर्गफिट कति लागत पर्दछ सो यकिन गरीनु पर्दछ । मालपोत कार्यालयमा लिखत पारितको लागि वडा कार्यालय पठाएको मुल्यांकन प्रतिवेदन यथार्थफरक नभै हचुवाको भरमा लेख्ने गरेको पाईएकोले सो मा सुधार हुनुपर्दछ ।		
१२.	श्रोत अनुसार कार्यक्रम छनौट : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम गाउँपालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, सन्तुलित वितरणमा बजेट सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकिकरण, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन गर्नुपर्ने र कार्यपालिकामा पेश गर्ने कानूनी व्यवस्था रहेकोमा विषयगत क्षेत्र तथा पूर्वाधार क्षेत्रमा रकम विनियोजन गरी योजना छनौट तथा सोको प्राथमिकीकरण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइए तापनि ठुला पूर्वाधार क्षेत्रलाई बजेटको प्राथमिकतामा राखेको देखिएन । साना, ठुला, मझौला पूर्वाधार क्षेत्रको विकासमा बजेट व्यवस्थापन गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्दछ ।		
१३.	वार्षिक कार्यक्रम तथा प्रगति : आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २४ मा चौमासिक प्रगति विवरण पेश गर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले सञ्चालन गरेका गाउँस्तरीय तथा वडास्तरीय आयोजनाको उपर्युक्त नियम बमोजिम अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा प्रगति विवरण तयार गरेको देखिएन । बजेटमा भएको व्यवस्था अनुरूप कार्यक्रम, कार्य लक्ष्य र समयबीच तादात्म्यता मिलाई वित्तीय र भौतिक प्रगति समेत देखिने गरि प्रगति विवरण तयार गर्नुपर्दछ ।		
१४.	चौमासिक खर्च व्यवस्थापन : स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम बमोजिम तोकिएको चौमासिकमा तोकिएका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बजेट व्यवस्था भए मुताविक सोही चौमासिकमा कार्यक्रम सञ्चालन गरी खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा कार्यालयले सो अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गरी खर्च गर्न सकेको देखिएन । पूँजीगत कार्यक्रमतर्फ अधिकांश कार्यक्रम/योजना तेश्रो चौमासिकमा सञ्चालन भई खर्च भएको देखिन्छ । पूँजीगततर्फ रु.८,७७,२६,८८२- खर्च भएकोमा आषाढ महिनामा मात्र रु. ५ करोड ९८ लाख ६८ हजार खर्च भई कूल पूँजीगत खर्चको ६८.२४प्रतिशत खर्च भएको छ । अतः कार्यक्रम		

	अनुसार तोकिएको चौमासिकमा कार्यक्रम संचालनहुनुपर्दछ ।	
१५.	अग्रिम आयकर दाखिला नगरेको : विभिन्न कार्यक्रममा कट्टि गरेको कर रकम आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्म पनि राजस्व खातामा जम्मा गर्न बाकी रहेको रकम रु.३३४९४२.७० दाखिला गर्नु पर्ने	३,३४,९४२.७०
१६.	विमा नगराएको : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ११२ मा रु १० लाखभन्दा बढिको निर्माण कार्य गर्दा मेशीन औजार वा प्लान्ट लगाएतको विमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस कार्यालयले उपभोक्ता समितिमाफत गराएका १० लाखभन्दा बढिका निर्माण कार्यको विमा गराएको छैन । निर्माण कार्यमा संलग्न हुने श्रमिक, प्राविधिक तथा मालसामानको सुरक्षाको लागि उपभोक्ता समिति संग सम्झौता गरी कार्य गराउदा सम्झौतामा विमाको समेत दफा राखी सम्झौता गरिनु पर्दछ । यस गाउपालिकाले देहायका जोखिमपूर्ण कार्य समेत गरेको पाईएकोले विमाको व्यवस्था गरिनु पर्दछ । जस्तै भोनाघाड भ्यूटावर तथा पार्क निर्माण स्याङ्ग रु २० लाख,पर्यटन सुचना तथा थकाली कलाकेन्द्र भवन रु २५ लाख, १ नं वडा कार्यालय भवन निर्माण रु ४४,७८,९००।००,३ नं वडा कार्यालय भवन निर्माण रु ४४,५२,४०७।६०,जोमसोम ठिनी तारवार निर्माण कार्य रु २७,५८,९७।८७ र वसपार्क निर्माण वडा नं ३ रु ४५,३४,७९।३६ आदी	
१७.	खरिद योजना : सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ६ मा सार्वजनिक निकायले तोकिएको सीमाभन्दा बढि रकमको खरिद गर्दा तोकिएबमोजिम खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने त्यसैगरी सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८(१) ले वार्षिक रु १० लाख भन्दा बढि रकमको खरिद गर्नुपर्ने भएमा आगामी वर्षको अनुमानित वार्षिक कार्यक्रम तथा वजेट तयार गर्दा वार्षिक खरिद योजना तयार गरि सोही अनुसार स्वीकृति गराई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पुंजीगत तर्फका कार्यक्रम गाउंसभावाट स्वीकृत गराई कार्यान्वयन गरेतापनि वार्षिक खरिद योजना तथा गुरुयोजना तयार गरि स्वीकृत गराई कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन ।	
१८.	स्थानीय तथ्यांक र अभिलेख : स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११ वमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्र भित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेख र सोको व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अर्न्तगत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अर्न्तगत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्सांकन वा पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्यांक सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन वा गाउप्रोफाइल तयार गरेको छ तर त्यस्ता तथ्याङ्कलाई लक्षित योजना, कार्यक्रम सञ्चालन, अनुगमन, अनुदान वितरण जस्ता कृयाकलापमा समावेश गर्न नसकेको र अभिलेख स्पष्ट नभएको अवस्था छ । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकिकरणका क्रियाकलाप संचालनमा तथ्यांकले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा भुमिका अगाडि वढाउन आवश्यक छ । तथ्यांक बेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, वजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यसतर्फ गाउपालिकाले तथ्यांक एवं अभिलेख व्यवस्थापन गर्न जरुरी छ । गाउपालिकाले तयार गरेको पार्श्वचित्र (Village Profile) ले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सो प्रतिवेदन कार्यान्वयन गरिनु पर्दछ ।	
१९.	फोहोर व्यवस्थापन : यस गाउ पालिकाले फोहोर व्यवस्थापनको लागि स्थायी ल्याण्डफिलको व्यवस्था गरेको पाईएन । प्रत्येक वडामा रु.४ लाखका दरले एउटा एउटा फोहोर संकलन जस्ताको भवन निर्माण गरी नकुहिने टिनका बट्टा,सिसाका बोटल, प्लास्टिक, आदी संकलन गरी पोखराको फोहोर मैला कवाडी संघसंग सम्झौता गरी गाउपालिकाले ढुवानीभाडा तिरी पठाएको छ । भने डहने फोहोर जस्तै कागज जस्ता पदार्थ जलाउने गरेको छ,तर यसरी अस्थायी रूपमा फोहोर व्यवस्थापन गर्ने गरेको छ । दीर्घकालिन रूपमा डम्पिङ साईड निर्माण गरी फोहोर व्यवस्थापन गर्ने तर्फ गाउपालिकाको ध्यान जानुपर्दछ । ५ वटै वडाका संकलन केन्द्रमा कुहिने फोहोर नउठाउने र नकुहिने फोहोर उठाई व्यवस्थापन गर्ने गरेको भएतापनि फोहोर जलाउन बनाईएका ठाउमा फोहोर यत्रतत्र भै गाईवस्तुले खाएको पाईयो । यस तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखियो ।	

																																													
२०.	<p>विशेष भत्ता : नेपाल सरकारबाट स्थानीय निकायमा खटिएकाका निजामती कर्मचारी, मन्त्रालयले स्वीकृत गरेको प्रशासन अनुदानका कर्मचारीको तलव, भत्ता, दैनिक भ्रमण भत्ता र कार्यालय सञ्चालन खर्च, क्षमता विकास खर्च, सामाजिक परिचालन खर्च पाउने व्यवस्था छ । केन्द्रिय पुजीगत अनुदानबाट २०७५ श्रावणदेखि २०७६ चैत्र सम्म विभिन्न ७ कर्मचारीलाई प्रोत्साहन भत्ता रु.८,९२,३५५.०० र चालु अनुदानबाट २०७६ वैशाखदेखि आषाढसम्म रु २,४०,०००।०० बितरण गरी खर्च लेखेको छ । नेपाल सरकारले तोकिएको काम गरे बापत तलव भत्ता सुविधा उपलब्ध गराएको अवस्थामा कार्यसम्पादनमा आधारित सूचक तयार गरी प्रोत्साहन भत्ता को व्यवस्था गरिनु पर्दछ । नियमावलीमा स्पष्ट उल्लेख गरेभन्दा फरक कार्यमा खर्च गर्दा स्पष्ट आधार एवं कार्यविधि निर्माण गर्नु पर्दछ । गाउँपालिकाको दैनिक प्रशासनिक कार्य संचालन तथा पुजिगत खर्च व्यवस्थापनको लागि संघिय सरकारको अनुदानमा आश्रित रहेको गाउँपालिकाले यस किसिमको भत्ता बितरण गर्न मिल्दैन । बित्तीय रूपमा पुर्ण आत्मनिर्भर भई तत्पश्चात कार्यविधि बनाएर मात्र यस किसिमको खर्च गर्नु पर्दछ ।</p>																																												
२१.	<p>स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुको सुविधा सम्बन्धी: नेपालको संविधानको धारा २२७ मा गाउँ सभाका सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा प्रदेश कानून बमोजिम हुने व्यवस्था अनुसार गण्डकी प्रदेश संसदले स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार घरपभोड गाउँपालिकाले पदाधिकारीको पारिश्रमिक स्वरुप रु.३२,३७,०००।०० र ईन्धन खर्च १,२०,७०६।०० समेत रु ३३,५७,७०६।०० भुक्तानी दिएको छ ।</p> <table border="1" data-bbox="272 1060 1370 1325"> <thead> <tr> <th>विवरण</th> <th>प्रमुख / अध्यक्ष</th> <th>उपप्रमुख</th> <th>वडा अध्यक्ष जना</th> <th>कार्यपालक । सदस्य जना</th> <th>सभाका सदस्य जना</th> <th>जम्मा</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>मासिक सुविधा</td> <td>३१,०००/०</td> <td>२६,०००/-</td> <td>१८,०००/-</td> <td>९,०००/-</td> <td>६,०००/-</td> <td>९०,०००/-</td> </tr> <tr> <td>सञ्चार सुविधा(मासिक दरमा)</td> <td>१५००/-</td> <td>१०००/-</td> <td>८००/-</td> <td>०</td> <td>०</td> <td>३३००/-</td> </tr> <tr> <td>बैठक भत्ता (बैठक संख्याको आधारमा)</td> <td>०</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>अन्य बैठक भत्ता</td> <td>०</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>यातायातखर्च मासिक</td> <td>०</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			विवरण	प्रमुख / अध्यक्ष	उपप्रमुख	वडा अध्यक्ष जना	कार्यपालक । सदस्य जना	सभाका सदस्य जना	जम्मा	मासिक सुविधा	३१,०००/०	२६,०००/-	१८,०००/-	९,०००/-	६,०००/-	९०,०००/-	सञ्चार सुविधा(मासिक दरमा)	१५००/-	१०००/-	८००/-	०	०	३३००/-	बैठक भत्ता (बैठक संख्याको आधारमा)	०						अन्य बैठक भत्ता	०						यातायातखर्च मासिक	०					
विवरण	प्रमुख / अध्यक्ष	उपप्रमुख	वडा अध्यक्ष जना	कार्यपालक । सदस्य जना	सभाका सदस्य जना	जम्मा																																							
मासिक सुविधा	३१,०००/०	२६,०००/-	१८,०००/-	९,०००/-	६,०००/-	९०,०००/-																																							
सञ्चार सुविधा(मासिक दरमा)	१५००/-	१०००/-	८००/-	०	०	३३००/-																																							
बैठक भत्ता (बैठक संख्याको आधारमा)	०																																												
अन्य बैठक भत्ता	०																																												
यातायातखर्च मासिक	०																																												
	<p>कानूनमा व्यवस्था नभएको सुविधा बितरण गर्नु नियमित देखिएन ।</p>																																												
२२.	<p>निर्माण कार्यको गुणस्तरसम्बन्धमा : गाउँ कार्यपालिकाबाट पारित उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ निर्माण सामग्रीको गुणस्तर, निर्माण विधि र प्रक्रियाको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्ने जिम्मेवारी कार्यालयबाट खटिएका प्राविधिक कर्मचारी र उपभोक्ता समितिको हुने उल्लेख छ । साथै उपभोक्ता समितिबाट कार्यान्वयन भएको योजनाको दिगोपनाका लागि सम्बन्धित उपभोक्ता समितिले आवश्यक व्यवस्था गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उक्त व्यवस्था अनुसार निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्न विभिन्न निर्माण सामग्रीको प्रयोगशाला परीक्षण गर्ने/गराउने, गाह्रो लगाउने तथा ढलानको कार्यको गुणस्तरका लागि सिमेन्ट मोर्टर तथा कंक्रीट क्यूब टेष्ट गराउने जस्ता कार्य गराएको पाइएन । जसले गर्दा निर्माण कार्यमा आवश्यक गुणस्तर कायम भएको सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था छैन । अतः कार्यविधिमा उल्लेख भए अनुसार निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्न आवश्यक पहल हुनुपर्दछ । जस्तै रु.२० लाख खर्च गरी निर्माण गरेको भोनाघाड भ्यूटावर तथा पार्क निर्माण स्याङ्ग मा प्रयोग भएको सिमेन्ट, रड, २५ लाख खर्च गरी निर्माण गरिएको पर्यटन सुचना तथा थकाली कलाकेन्द्र भवनमा प्रयोग भएका निर्माण सामग्रीहरु, त्यस्तै १ नं वडा कार्यालय भवन निर्माण रु.४४,७८,९००।-, ३ नं वडा कार्यालय भवन निर्माण रु.४४,५२,४०७।६०, जोमसोम ठिनी तारवार निर्माण कार्य रु.२७,५८,९७१।८७ र वसपार्क निर्माण वडा नं.३ रु.४५,३४,७९१।३६ आदीमा प्रयोग गरिएका निर्माण सामग्रीहरुको कुनै त्याव परीक्षण गरिएको छैन ।</p>																																												

२३.	<p>बक्यौता रकम असुली : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ९ वित्तीय अधिकार क्षेत्र अर्न्तगत विभिन्न कर तथा शुल्क लगाउने र आय ठेक्का वापत बक्यौता रकम समेत असुली गर्ने व्यवस्था छ । उठ्नुपर्ने रकमको आयगत लगत तयार गरेको छैन । आय ठेक्का, सम्पत्ति विक्रि, मालपोत, दस्तुरको बडागत लागत तयार नगरेवाट बक्यौता देखिन सक्ने अवस्था रहेन । उठ्नुपर्ने राजस्वको समष्टिगत लगत तयार गरी उठ्नुपर्ने र वास्तविक प्राप्तीको अभिलेख तयार गर्नुपर्ने र सोही अनुसार आयको लेखाङ्कन तथा प्राप्त हुनुपर्ने आयको लेखा हिसाव तयार गर्ने तर्फ विशेष रुपमा ध्यान दिनुपर्दछ ।</p>																									
२४.	<p>सम्पत्ति लेखांकन : गाउँपालिका र अन्तरगतका वडाको स्वामित्वमा रहेका भवन, जग्गा, सवारी साधन, फर्निचर, विद्युतीय सामान लगायतका सम्पत्तिको मूल्यांकन समेत देखिने गरी गाउँपालिकाको अधिनमा रहेको गाउँपालिकाले र वडाको अधिनमा रहेको जिन्सीको अभिलेख वडाले अद्यावधिक गरी राख्नु पर्नेमा सो नभएको मूल्य खुल्ने गरी स्वामित्वमा रहेका सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेख तयार गरी सम्पत्ति लेखांकनलाई सुदृढ गर्नुपर्ने देखिएको छ ।</p>																									
२५.	<p>सार्वजनिक सुनुवाई : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ मा स्थानिय तहले आफ्नो कार्यालयबाट सम्पादन हुने कार्य मितव्ययी एवं दक्षतापूर्वक सञ्चालन गर्न अनुगमन एवं सार्वजनिक एवं सामाजिक परीक्षण तथा सुनुवाई जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने उल्लेख छ । गाउँपालिकाबाट संचालित योजनाहरुको अनुगमन गर्ने कार्य गरेतापनि सबै योजनाको सार्वजनिक सुनुवाई संचालन गरेको देखिएन । जसबाट बित्तिय पारदर्शिता र जबाफदेहिताको पालना भएको छ भन्न सकिएन । ऐन को व्यवस्था कार्यान्वयन हुनुपर्दछ । सार्वजनिक सुनुवाई के, कति आयोजनामा भयो जानकारी पेश हुन आएन । जस्तै जोमसोम ठिनी तारवार निर्माण कार्य उपभोक्ता समितिले रु २७,५८,९७१.८७ को कार्य गरेको भनी गाउँपालिकाबाट रु.२५ लाख अनुदान दिएकोमा सो खर्चको नियमपूर्वकको सार्वजनिक सुनुवाई भएको छैन, त्यस्तै ठिनी फलफुल संकलन केन्द्र भवन निर्माण रु १० लाख खर्च,पुथाङ्ग खानेपानी लिप्टिङ्ग योजना रु २० लाख आदी</p>																									
२६.	<p>उपभोक्ता समितिमार्फत सम्पादित कार्यको परीक्षण गर्दा देखिएको व्यहोराहरु यस प्रकार छन् :</p> <p>उपभोक्ता समिति दर्ता : संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ अनुसार कुनै पनि संस्था विधान सहित दर्ता नभएमा संस्थालाई कानूनी मान्यता दिन मिल्ने देखिदैन । कार्यालयले यसवर्ष संभौता गरेका कुनैपनि उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुनेगरी दर्ता नभई स्थानीय रुपमा आयोजनाको बजेटको आधारमा अस्थाई समिति गठन हुने र काम सम्पन्न पश्चात् समिति विघटन हुने हुँदा निर्माण सम्पन्न योजनाहरु अलपत्र भएमा जिम्मेवार बनाउन कठिनाई हुने भएकोले स्थायी संयन्त्र मार्फत काम गर्ने गरी उपभोक्ता समितिको कार्यमा सुधार हुनुपर्दछ ।</p>																									
२७.	<p>टुक्रा टुक्रा कार्य : सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा (८)२ वमोजिम एउटै प्रकृतिका कार्यहरु गर्दा एक भन्दा बढि टुक्रा पारी काम गर्न नहुने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा ४४ मा उपभोक्ता वा लाभग्राही समुदायवाट निर्माण काम गराउदा वा सो सम्बन्धि सेवा प्राप्त गर्दा मितव्ययीता,गुणस्तरीयता वा दिगोपना अभिवृद्धि हुने गरी काम गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । तर यस गाउँपालिकाले एउटै प्रकृतिका कार्यहरु गर्दा साना प्याकेज बनाई एकभन्दा बढि उपभोक्ता समिति गठन गरी काम गरेको नियमित देखिएन ।</p> <table border="1" data-bbox="289 1591 1360 1902"> <thead> <tr> <th></th> <th>कामको नाम र ठेगाना</th> <th>रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td> <td>ठिनी आमा समुह भवन मर्मत ,ठिनी</td> <td>५००,०००</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>ठिनी फाला,तिडला सस्कृति संरक्षण,ठिनी</td> <td>१,५०,०००</td> </tr> <tr> <td>३</td> <td>महिला समुह भवनमा सौर्य वत्ती जडान, जोमसोम</td> <td>३,००,०००</td> </tr> <tr> <td>४</td> <td>महिला समुह भवनम मर्मत, जोमसोम</td> <td>५००,०००</td> </tr> <tr> <td>५</td> <td>गुफा जाने वाटो स्तरोन्नति,स्याङ</td> <td>२००,०००</td> </tr> <tr> <td>६</td> <td>,स्याङ गाउको कुलो मर्मत, ,स्याङ</td> <td>४००,०००</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>२०,०५,०००।००</td> </tr> </tbody> </table>		कामको नाम र ठेगाना	रकम	१	ठिनी आमा समुह भवन मर्मत ,ठिनी	५००,०००	२	ठिनी फाला,तिडला सस्कृति संरक्षण,ठिनी	१,५०,०००	३	महिला समुह भवनमा सौर्य वत्ती जडान, जोमसोम	३,००,०००	४	महिला समुह भवनम मर्मत, जोमसोम	५००,०००	५	गुफा जाने वाटो स्तरोन्नति,स्याङ	२००,०००	६	,स्याङ गाउको कुलो मर्मत, ,स्याङ	४००,०००			२०,०५,०००।००	२०,०५,०००।
	कामको नाम र ठेगाना	रकम																								
१	ठिनी आमा समुह भवन मर्मत ,ठिनी	५००,०००																								
२	ठिनी फाला,तिडला सस्कृति संरक्षण,ठिनी	१,५०,०००																								
३	महिला समुह भवनमा सौर्य वत्ती जडान, जोमसोम	३,००,०००																								
४	महिला समुह भवनम मर्मत, जोमसोम	५००,०००																								
५	गुफा जाने वाटो स्तरोन्नति,स्याङ	२००,०००																								
६	,स्याङ गाउको कुलो मर्मत, ,स्याङ	४००,०००																								
		२०,०५,०००।००																								

२८.	<p>मेसिनको प्रयोग : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७(९) मा उपभोक्ता समितिबाट निर्माण वा संचालित हुने निर्माण कार्यमा एक्जाभेटर, डोजर, लोडर जस्ता मेसिनरी उपकरण प्रयोग गर्न नसकिने तर लागत अनुमान तयार गर्दा नै जटिल प्रकृतिको काम भएको हुँदा मेसिन प्रयोग गर्नुपर्ने भनि प्राविधिकबाट सिफारीस भई आएकोमा मेसिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ । गाँउपालीकाले अधिकांश ग्रामिण सडक निर्माणमा मेसिनबाट काम गराउने भनि लागत अनुमान तयार गरि उपभोक्ता समितिबाट मेसिन प्रयोग गरि काम गराएको देखियो । श्रमप्रधान काम उपभोक्ता समितिबाट गराउनुपर्ने नियमावलीको मनसाय भएतापनि अधिकांश बाटो निर्माणको काम मेसिनबाट गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गरी काम गराएबाट मेसिन प्रयोग नहुने काम उपभोक्ताबाट गराउने नियमको मनसाय पालना भएको देखिएन । उपभोक्ता समितिले स्थानीय स्तरमा जनसहभागिता जुटाउन सक्ने श्रमप्रधान कार्यभन्दा बाहिरका कार्य गर्ने प्रवृत्तिमा सुधार गर्नुपर्दछ । उपभोक्ता संगको खरिद सम्झौतामा सवै कामहरु इन्जिनियरिंग नर्स, प्राविधिक नक्सा, संलग्न प्राविधिक स्पेशिफिकेशन अनुसार गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा कुनै कुनै उपभोक्ता समितिको कार्यमा प्राविधिक नक्सा तयार गरेको पाईएन । साथै, काम भएको प्रमाणित गर्ने तस्वीर र योजनाको जानकारी मूलक सूचना बोर्ड संलग्न रहेको छैन । उपभोक्ता समितिबाट भएको काममा पारदर्शिताको कमी देखिन्छ । गाऊ पालिकाले उपभोक्ता समितिसँगको योजनाको रकम भुक्तानी गर्दा बिलभरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात हेरी जांच गरी खर्च लेख्नु पर्नेमा पालिकाले उपभोक्ताले गरेको कामको सवै विल समावेश नहुदा हुदै पनि खर्च लेख्ने गरेको छ । गाऊ पालिकाले उपभोक्ता समितिसँगको योजनाको बिलभरपाई राखि खर्च लेख्दा सम्झौता मिति, योगदान, सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति, मेजरमेण्ट गरेको मिति उल्लेख गरेको पाइएन । जसले गर्दा निर्माण कार्य समयमा शुरु भई समयमा नै सम्पन्न भयो भएन यकिन गर्न सकिएन । अतः निर्माणसँग सम्बन्धित सम्पूर्ण सूचनाहरु गरी कागजात तयार गर्नुपर्दछ । लागत अनुमान, मूल्यांकन, स्थलगत कार्य सम्पादन र विल भरपाई वास्तविक तुल्याउनेतर्फ गाउपालिका सजग हुनुपर्दछ । जस्तै छेकोइवाट स्याङ्ग गाउमा जानेवाटो निर्माणमा रु १० लाख गाउपालिकाबाट अनुदान दिईकार्य गरेकोमा जे.सि वि प्रयोग गरेको छ । त्यस्तै रु.४५,३४,७९१।३६ को लागत अनुमानमा निर्माण भएको जोमसोम वसपार्क उपभोक्ता समितिबाट भएको कार्यमा मेसिन प्रयोग भएको छ ।</p>						
२९.	<p>आयोजना हस्तान्तरण : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७(१२) बमोजिम निर्माण कार्य सम्पन्न भएपछि सार्वजनिक निकायले सोको रेखदेख, मर्मत सम्भार गर्ने जिम्मेवारी समेत तोकी आयोजनाको स्वामित्व उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई नै हस्तान्तरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यो वर्ष उपभोक्ता समितिबाट रु.२३,९९,९८५।३६ को लागत अनुमानमा सम्पन्न गरेको पुथाङ्ग खानेपानी योजना , रु १०,४०,६२३।७२ को ल.ई तथा खर्च गरी निर्माण गरेको धेसाङ्गमुल खानेपानी योजना लगायत कुनै पनि आयोजना नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम हस्तान्तरण गरेको देखिएन । जसबाट सम्पन्न आयोजनाको मर्मत, रेखदेख तथा उचित संरक्षण हुन नसकि लगानी खेर जान सक्ने देखिन्छ ।</p>						
३०.	<p>निर्माण कार्यको लगत : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ उपनियम (११) मा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि सार्वजनिक निकायलाई प्राप्त भएको भौतिक संरचनाहरुको विवरण खुलाई अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा गाउपालिकाले यस वर्ष संचालन गरेको योजना निर्माण कार्यको लगत अद्यावधिक गरेको देखिएन । गाउपालिकाले गतविगत वर्ष देखि संचालन भएको कार्यक्रमबाट निर्माण गरेको भौतिक संरचनाहरु समेतको लगत राख्ने व्यवस्था गरी निर्माण कार्यको लगत व्यवस्थापन गर्नुपर्ने देखियो ।</p>						
३१.	<p>जटिल संरचना निर्माण सम्बन्धमा : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिहरुलाई मेशिन, औजार उपकरणहरुको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका भवन, पुल, कल्भर्ट निर्माण, ग्रामीण विद्युतीकरण, लगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिहरु मार्फत् गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्र प्रतिस्पर्धा मार्फत् गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । जस्तै</p> <table border="1" data-bbox="289 1843 1360 1923"> <thead> <tr> <th>भौ.नं र मिति</th> <th>कामको विवरण</th> <th>रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>४९/०७६/३/३०</td> <td>मिलिजुली सुचना केन्द्र भवन ,मार्फा</td> <td>२००००००.०</td> </tr> </tbody> </table>	भौ.नं र मिति	कामको विवरण	रकम	४९/०७६/३/३०	मिलिजुली सुचना केन्द्र भवन ,मार्फा	२००००००.०
भौ.नं र मिति	कामको विवरण	रकम					
४९/०७६/३/३०	मिलिजुली सुचना केन्द्र भवन ,मार्फा	२००००००.०					

	” ””	जेष्ठ नागरीक सेवा केन्द्र तथा भू टावर ,चिमांग	२३५००००.००	
	५/०७६/३/२६	काली गण्डकी नदी तटबन्धन	५०,००,०००.०	
३२.	<p>लागत अनुमान र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनको रकममा समानता : सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को ९७ उपनियम (११) अनुसार उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले निर्माण कार्य सम्पन्न गरी सकेपछि सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले खटाएको प्राविधिक कर्मचारीबाट त्यस्तो कामको जाँचपास गराई त्यस्तो निकायबाट प्राप्त रकम र जनसहभागिताबाट व्यहोरिएको श्रम, नगद वा जिन्सी समेत कुल खर्चको विवरण सो निकायमा पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । सम्बन्धित सार्वजनिक निकायले त्यसरी प्राप्त भएको विवरणको अभिलेख राख्नु पर्नेछ, भन्ने व्यवस्था रहेको छ । गाँउपालिकाबाट संचालित योजनाहरूमा प्राविधिकहरूबाट नाँपजाच भएको अधिकांश निर्माण कार्यहरूको लागत अनुमानसँग समान हुने गरी कार्यसम्पन्न भएको देखाईएको छ । जस्तै भौ.नं ४९।०७६।३।३० मिलिजुली सूचना केन्द्र भवन निर्माणको लागत अनुमान तथा कार्यसम्पन्न रु.२८,३३,७५५।३२ र जेष्ठ नागरिक दिवा सेवा केन्द्र तथा भू टावर केन्द्र चिमाङ्गको रु.२९,८७,३९९।६७ ल.ई तथा का.स समानता छ, भने उपभोक्ता समिति मार्फत गरिएको कामको विल प्रमाणित उपभोक्ता समितिबाट गरे गराएको पाईएन । जसबाट स्थलगत रुपमै वास्तविक नाँपजाच भएको हो भनि विश्वस्त हुने आधार भएन । यसरी नाँपजाच गर्ने प्राविधिकलाई जिम्मेवार बनाई निर्माण कार्यमा नियन्त्रण एवं सुधार गर्नुपर्दछ ।</p>			
३३.	<p>नर्स फरक पारी बढी भुक्तानी : भौ.नं र मिति ४९।२०७६।३।३१ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा स्वीकृत नर्स अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । नेपाल सरकारको स्वीकृत नर्स अनुसार १:२:४ अनुपातको ढलान (PCC 1:2:4) गर्ने कार्यको लागि अदक्ष कामदार ४ म्यानडेज लाग्ने उल्लेख भएकोमा कार्यालयले विभिन्न संरचना निर्माण गर्ने कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा उक्त आइटमको दर विश्लेषणमा ७ म्यानडेज राखेको पाइयो । जसको कारणबाट प्रति घन मीटर पि.सि.सी. कार्यको लागि अदक्ष कामदारको प्रति म्यानडेज ५७५।- दरले ३ म्यान डेजको रु. १७२५।- थप लागत समावेश गरी लागत अनुमान स्वीकृत भएको छ । सोही लागत अनुमान दर अनुसार जोमसोम बालउद्यान नजिकको जोमसोम पार्कको निर्माण उपभोक्ता समितिसँग सम्भौता गरी कार्य गरी भुक्तानी गर्दा ६.५७ घ.मिको रु ११,३३३।०० बढी भुक्तानी हुन गएको देखिएकोले उक्त रकम असूल हुनुपर्ने रु.</p>			११,३३३।००
३४.	<p>सार्वजनिक परिक्षण : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी ,दिगो र भरपर्दो बनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परिक्षण अर्न्तगत सार्वजनिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गाउपालिकाले सार्वजनिक सुनुवाई गरी सेवाग्राहिले उपस्थिति जनाएको माईन्यूट गरेता पनि सार्वजनिक परीक्षण गरी सेवा प्रवाहमा सुधार गरेको छैन ।</p>			
३५.	<p>परामर्श सेवा : सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २९(१) मा सार्वजनिक निकायले सम्बन्धित सार्वजनिक निकायमा उपलब्ध जनशक्ति बाट कुनै काम हुन नसक्ने भएमा कुनै व्यक्ति, फर्म, संस्था वा कम्पनीबाट परामर्श सेवा खरिद गर्न सक्ने व्यवस्था छ । तर परामर्श सेवा खरिद गरिएकोमा पालिकामा कार्यरत जनशक्तिबाट काम हुन नसक्ने सम्बन्धमा कुनै कुरा स्पष्ट नगरी परामर्श सेवा खरिद गरेको पाइएकोले कानूनमा उल्लेखित व्यवस्था को पालना भएको पाइएन ।</p> <p>देहायका भौचर नं. र मिति बाट देहायको कार्यको डिपीआर (Detail survey, design, draining, cost estimate report) तयार गरेको भनी रकम भुक्तानी दिएकोमा एउटै प्याकेज बनाई प्रतिस्पर्धा बाट कार्य गराउनु पर्नेमा सो नगरी पटक पटक खरिद गरिएको छ भने उक्त कार्यको प्रतिवेदन स्टोर आम्दामी बाधिएको छैन साथै उक्त प्रतिवेदन कार्यान्वयन समेत भए गरेको पाईएन -</p>			२०,७४,६५०.३६
	भौ.नं.र मिति	परामर्शदाताको नाम	आयोजनाको नाम	भुक्तानी रकम
	१३/०७५/१२/१२	Agrim Designers pvt.ltd Dolkha	Marpha yak khark dhaulagiri base camp agriculture road	४९१०१२.३६
	१३/०७५/१२/१२	Global engineer group puvt.ltd Nepalgang	Thini and Dhumba water supply and protection work	२९५४९५.०
	१३/०७५/१२/१२	Arun Brun Constraction &	Dhumba lake protection.	१९७७५०.०

	Engineering Consultancy pvt.ltd.Ktm	Work.	
१३/०७५/१२/१२	Global engineer group pvt.ltd Nepalgang	Jomsom Auditorium, covered Hall	२९६८५१.००
१३/०७५/१२/१२	Global engineer group pvt.ltd Nepalgang	Shangta bhra with trail road view tower	२९५४९५.००
” ” ”	ArunBrun Construction & Engineering Consultancy pvt.ltd.Ktm	Modern Cold store Bulding	४९८०४७.००
			२०,७४,६५०.३६
३६.	<p>गैर सरकारी संस्था छनौट : स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६४ को नियम ७० मा गैर सरकारी संस्थाबाट काम गराउंदा मौजुदा सूचीमा समावेश भएका गैरसरकारी संस्थालाई कम्तिमा १५ दिनको अवधि दिई सूचना प्रवाह गरी नियम २३३(६) अनुसार योग्य परामर्शदातामध्ये न्यून रकम कबोल गर्ने परामर्शदातालाई स्थानीय निकायले स्वीकृत गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । भोलुगेपुल निर्माणको परामर्श कार्यका लागि सम्बन्धित पक्षलाई सूचना समेत प्रवाह नगरी कार्यालयले खरिद प्रक्रिया र प्रतिस्पर्धा बेगर भोलुगेपुल निर्माणको परामर्श कार्यमा विगत वर्षदेखि एकै गैर सरकारी संस्थालाई छनौट गर्दै आएको देखियो । गैर सरकारी संस्थाको प्राविधिक क्षमता समेत परीक्षण नगरी विगतको सम्झौताका आधार जनाई म्याद थप गरी यो वर्ष यो जिल्लाले फोरेखोला फो.पु.को कुल लागत रकम रु १३,०१,७९२।३७ को ६ प्रतिशतका दरले रु १,३९,९९९।५८ को यस वर्ष ५० प्रतिशत रकम रु ६९,९९९।०० खर्च नियमित नदेखिएको रु. ---</p>		६९,९९९.००
	गो. भौ. मिति	गैर सरकारी संस्थाको नाम	भुक्तानी रकम
	३/०७६/३/२५	मुस्ताग कल्याण संघ जोमसोम	६९,९९९.००
३७.	<p>प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम : सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ का नियम १२३(१) मा प्राविधिक नापर्जाच गरी नापी किताव उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा बीजकको भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ । साथै नियम १२५ वमोजिम सम्पादित कार्यको प्राविधिक मूल्यांकन सहितको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेमा यस गाउपालिकाले यस कार्यक्रम अन्तर्गत निम्न वडाहरुमा निम्नानुसारको कार्य गरेको भनी रकम खर्च गरेकोमा सार्वजनिक खरीद नियमावली, २०६४ अनुसार लागत अनुमान,कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तयार नगरी भुक्तानी दिएको रकमलाई नियमित मान्न नसकिने रु.</p>		११,७१,२००/-
	वडा कार्यालय	कामको विवरण	रकम
	१	छैरोमा पर्यटकीय गुम्बाको मर्मत सम्भार	१,७७,६००/-
	२	मार्फामा पर्यटकीय स्थल प्रा.गुम्बा जानेवाटो मर्मत	२,४०,०००/-
	३	स्याङ गाउ सिचाई कुलो मर्मत	३,४५,६००/-
	४	ठीनी जोमसोम कुलो मर्मत र सरसफाई	१,६१,६००/-
	५	ठीनीमा खानेपानी मर्मत र कुलो निर्माण	२,४६,४००/-
			११,७१,२००/-
३८.	<p>फोटोकपी विलबाट भुक्तानी:-५५।०७६।३।३१ मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०६४ को नियम १७ वमोजिम मुल्य अभिवृद्धि करमा दर्ता भएको व्यक्तिले वस्तु वा सेवा आपूर्ती गर्दा कर अधिकृतले अन्यथा स्वीकृत गरेदेखि वाहेक प्रापकलाई अनुसुची ५ को ढांचामा कर विजक दिनुपर्ने व्यवस्था छ । प्रापकलाई दिईने वीजकको मुख पृष्ठमा देखिने गरी प्रष्टसंग कर विजक लेखिएको हुनु पर्ने छ भन्ने भएता पनि विश्वास फर्निचर उद्योग ठिनी लाई रु.९७,९५०।००, मुस्ताङ्ग ढुवानी सेवाको रु १,१७,५००।०० र रिजाल ढुवानी सेवा, मुस्ताङ्गलाई रु.४९,०००।०० समेत रु २,६४,४५०।०० भुक्तानी दिएकोमा फोटोकपी कर विजक राखी विल रकम भुक्तानी दिएकोमा सो को सक्कल कर विजक पेश हुनुपर्ने रु.</p>		२,६४,४५०।-
३९.	<p>सवारी साधन खरिद : अर्थ मन्त्रालयको स्थानिय तहमा बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पती हस्तान्तरण सम्बन्धि निर्देशिका, २०७४ को निर्देशन नं. ५.१५ अनुसार नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गराईएको बजेट तथा श्रोत साधनबाट कार्यालयको नियमित प्रयोजनको लागि सवारी साधन खरिद गर्न</p>		

	नपाईने व्यवस्था छ। यस गाउँपालिकाले यो वर्ष रु ४,९९,०००/- को २ वटा पल्सर मोटर साईकल खरिद गरेको पाईयो। यसरी निर्देशिकाको पालना नगरी गरेको सवारी साधन खरिद गरेको देखिन्छ।	
४०.	शिक्षातर्फ : कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७५।७६ कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन (ख) ३ अनुसार स्थानीय तहमा शर्सत अनुदान शीर्षकमा विनियोजन भएको शिक्षक तलव भत्ता तथा शैक्षिक कार्यक्रम संचालन अनुदान शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाईबाट प्राप्त प्रमाणित तहगत श्रेणीगत शिक्षक संख्या तथा शैक्षिक तथ्यांक २०७४ को आधारमा २०७५ पुष मसान्त भित्र अनुसूची १० अनुसार ढांचामा पठाई शिक्षक तथा कमचारीहरुको लगत अद्यावधिक गर्नु पर्ने व्यवस्था भएता पनि यस गाउँपालिकाको शिक्षा ईकाई सो गरेको पाइएन।	
४१.	कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७५।७६ अनुसार हिमाली आवासीय विद्यालय छात्रावास संचालन गर्ने जनहित माध्यामिक विद्यालय जोमसोममा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरु मध्ये स्वीकृत कोटा १०३ भएकोमा निजहरुलाई मासिक रु.४०००। दरले १० महिनाको रु ४१,२०,०००.०० निकासा भएको छ। उक्त छात्रवृत्ति कोटामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको नाम नामेसी सहित सम्बन्धित गाउँपालिकामा पठाई सेस्ता अद्यावधिक गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाइएन। उक्त छात्रवृत्ति कोटामा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको नाम नामेसी तथा बुम्फेको भर्पाई सहित सम्बन्धित गाउँपालिकामा पठाई सेस्ता अद्यावधिक गर्नु पर्नेमा सो गरेकोले खर्च गरिएको रकम को यथार्थतथा स्पष्ट भएन	१,२०,०००/-
४२.	पूजीगत : ४।२०७६।३।२६ घरपभोड गाउँपालिको रु १५ लाख र ACAP को रु १५ लाख गरि संयुक्तरूपमा रु ३० लाख मा इको म्युजियम पुनः निर्माण गर्ने सहमतिअनुसार शिलवन्दी बोलपत्र अत्नवन गरी घटिवाला श्री कोमल कन्स्ट्रक्सन पोखरा लाई मिति २०७६।५।१५ मा कार्यसम्पन्न गर्ने गरी मिति २०७६।१।९ मा रु २७,०६,४४६।८४ सम्भौता भएको छ। उक्त सम्भौता अनुसार मिति २०७६।५।१५ मा कार्य सम्पन्न गर्नु पर्नेमा कार्यसम्पन्न भएको छैन। तोकिएको समयमा कार्यसम्पन्न गराउने तर्फ पालिकाको ध्यान जानु पर्दछ। भने गाउँपालिकाले ५० प्रतिशतले हुने रु १३,६२,६८९।८७ मात्र भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु १५,००,०००.०० नै भुक्तानी गरेको छ भने सम्भौता अनुसार वढी भुक्तानी भएको रकम असूल गर्नुपर्ने रु	१,४६,७७६.५८
४३.	५।२०७६।३।३० सडक तथा पुल निर्माण शीर्षक अन्तर्गत सौय उर्जा प्रविधि जडान गर्न गाउँपालिकाको १ नं वडामा २६ पीस वी एण्ड आशिष ट्रेडिड कम्पनीबाट खरिद रु ४,२८,९९९। गरेकोमा २४ पिसमात्र वितरण गरेको भर्पाई पेश भएकोमा २ वटा पिसको भर्पाई तथा दाखिला नभएकोले उक्त रकम असूल गर्नुपर्ने रु	३३,३३३/-
४४.	सामुदायिक विद्यालयका आधारभूत तथा निम्न माध्यामिक विद्यालय तहमा अध्ययनरत छात्राहरु १६ जनालाई रु ४००.० ले रु ६४००। मात्र भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु १०,४००। भुक्तानी दिएकोले वढी भुक्तानी दिएको असूल गर्नु पर्ने रु	४,०००/-
४५.	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम : सामाजिक सुरक्षा कार्यविधि २०६९ को बुदा ६ मा कार्यविधि वमोजिमको सुविधा उपभोग गर्न ईच्छुक र योग्य नागरिकले अनिवार्य रूपमा परिचय पत्र लिनुपर्ने र साविकमा परिचय पत्र लिएका व्यक्तिहरुले समेत आगामि वर्षमा भत्ता/वृत्ति /अनुदान पाउनको लागि तोकिएको मिति भित्र परिचय पत्र अनिवार्य रूपमा नविकरण गराउनुपर्ने र नविकरण नभएका व्यक्तिहरुलाई भत्ता /वृत्ति /अनुदान उपलब्ध गराईने छैन भन्ने व्यवस्था छ।	
४६.	तर यस गाउँपालिकाले लाभग्राहीको लगत किताव र MIS अभिलेख वेगर चौमासिक रूपमा ३७२ जनालाई रु ६७,५०,०००.०० भुक्तानी गरेको रकमलाई नियमित मान्न सकिएन	६७,५०,०००.
४७.	पेशकी : आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ७४(३) मा पेशकी गएको रकम नियमावलीमा तोकिएको म्याद भित्र नियमावलीको कार्यविधि अपनाई फर्छ्यौट गर्नु गराउनु पेशकी लिने दिने दुवैको कर्तव्य हुने व्यवस्था छ। गाउँपालिकाले विभिन्न व्यक्ति/संस्थालाई निम्नानुसार पेशकी दिएकोमा आर्थिक वर्षको अन्तसम्म पनि फर्छ्यौट भएको नदेखिएकोले नियमानुसार फर्छ्यौट हुनु पर्ने रु २०७६।०३।२२ जिल्ला अस्पताल मुस्ताङ्ग .....रु	१०,००,०००
४८.	मूल्य अभिवृद्धि कर समायोजन : मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८(१) मा करदाताले प्रत्येक महिनाको विवरण सो महिना समाप्त भएको २५ दिनभित्र पेश गर्नुपर्ने र भुक्तानी दिनेले समेत भुक्तानीको विवरण सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई दिनुपर्ने व्यवस्था छ। निम्न निर्माण	

	व्यवसायीले निर्माणको काम गरी मूल्य अभिवृद्धि करसमेत भुक्तानी लिएकोमा ती निर्माण व्यवसायीहरूले आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा मासिक कर विवरण नबुभाई नन फाइलर देखाएको हुँदा मूल्य अभिवृद्धि कर रु.३,६३,९७२।९६ समायोजन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने अन्यथा असुल गर्नु पर्ने रु...					३,६३,९७२।९६
	गो.भौ.नं/मिति	नाम	विजक नं./ मिति	बिल रकम	मू.अ.कर	कैफियत
	समानीकरण अनुदान चालुतर्फ					
	१४६-२०७६।३।३०	मुक्ति कन्स्ट्रक्सन (३०२४८७४५९)	२७-२०७६।३।३०	३,१७,८५२।-	४१३२१	Non filer since 2076/M/3
	१४९-२०७६।३।३१	तुफान कन्स्ट्रक्सन (३०२३४२९३८)	०१-२०७६।३।३०	२१,९६,४००।-	३२२६५१.१६	Non filer since 2076/M/3
			जम्मा		३६३९७२.१६	
४९.	बिल भर्पाइ : आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) अनुसार यस नियमावली बमोजिम खर्च गर्दा खर्चको बिल भर्पाइ सहित लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्न बमोजिम रु.८,१०,५३५।- बिल, भर्पाइ संलग्न नगरी भुक्तानी दिएको हुँदा रकम बुझेको भर्पाइ पेश गर्नुपर्ने रु...					८,१०,५३५।००
	भौ.नं./मिति	विवरण	रकम	कैफियत		
	समानीकरण अनुदान चालुतर्फ					
	१२-२०७५।६।२३	घरघनी महेन्द्र बहादुर थकालीलाई वडा नं. ४ को कार्यालय भवनको असोजको घरभाडा बुझाएको	१५०००			
	१४-२०७५।६।२४	घरघनी महेन्द्र बहादुर थकालीलाई वडा नं. ४ को श्रावण र भाद्रको कार्यालय भवनको घरभाडा बुझाएको	३००००			
	१२९-२०७६।३।२४	पशु विकास शाखा तर्फको खोप, मिनरल मिक्सचर, सर्जिकल तथा ल्याब सामान, औषधि आदि खरिद गरेको तर सम्बन्धित सेवा केन्द्र वा सेवाग्राहीलाई बुझाएको भर्पाइ नभएको	४०४९४५			
	१३२-२०७६।३।२५	कृषि तर्फ विभिन्न विउ विजन तथा सामग्री खरिद गरी बुझाएको भर्पाइ नभएको	३२८९५०	मागमा आधारित कार्यक्रम भए पनि माग संकलन गरेको र सोहि बमोजिम वितरण गरे नगरेको प्रमाण पेश नभएको		
	९-२०७५।९।१२	पाण्डे कम्प्युटर प्रशिक्षण तथा मर्मत सेन्टर बाट प्रिन्टर आदि खरिद गरेको बिल पेश नभएको	३१६४०			
			८१०५३५			
५०.	आर्थिक सहायता : औचित्य र आवश्यकतालाई ध्यान राखी गाउसभाबाट पारीत गराई आर्थिक सहायताको लागि निश्चित मापदण्ड को आधारमा कार्यविधि बनाई आर्थिक सहायता दिनुपर्ने देखिन्छ ।					
	भौ.नं./मिति	सहायता प्राप्त गर्नेको नाम	विवरण	रकम		
	४३-२०७५।१।२।८	सभद्रा-मदन फाउण्डेशन, दिक्तेल-५, खोटाङ	पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको अध्ययन अवलोकन भ्रमणका क्रममा	१०,०००।-		
	४४-२०७५।१।२।८	थकाली सामुदायिक होम स्टे	होम स्टेमा आवद्धहरूका लागि अवलोकन भ्रमणका लागि	२,००,०००।-		
	विपन्न विरामी सहायता कोष	धन कुमारी वि.क. (वडा नं. ४)	विपन्न विरामी सहायता कोषबाट वडा अध्यक्षको सिफारिस बमोजिम	७,०००।-		
		आईत वि.क. (वडा नं. ५)	विपन्न विरामी सहायता कोषबाट वडा अध्यक्षको सिफारिस बमोजिम	७,०००।-		
		सुक बहादुर वि.क. (वडा नं. ४)	विपन्न विरामी सहायता कोषबाट वडा अध्यक्षको सिफारिस बमोजिम	७,०००।-		
	१७-२०७५।७।१३	गाउँपालिका राष्ट्रिय महासंघ	अधिवेशन सहयोग शुल्क बापत रु.६,०००।- तथा वार्षिक सदस्यता शुल्क बापत रु.२०,०००।-	२६,०००।-		
	१३३-२०७६।३।	मुस्ताङ सामुदायिक दन्त सेवा केन्द्र	सन्चालन अनुदान	३,००,०००।-		
५१.	सोभै खरिद : सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ बमोजिम सार्वजनिक निकायले					

	पाँच लाख रुपैयाँसम्म लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य, मालसामान वा परामर्श सेवा सोभै खरिद गर्नसक्ने व्यवस्था छ भने नियम ३१ मा बीस लाख रुपैयाँ भन्दा बढी लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य, मालसामान वा जुनसुकै सेवा खरिद गर्नु पर्दा खुला बोलपत्रको माध्यमद्वारा खरिद गर्नुपर्ने उल्लेख छ । गो भौ नं.१४८-२०७६।३।३१ (गा.पा. अनुदान चालु) तथा ४०-२०७६।३।२८ (पुँजीगत) बाट कृष्ण गण्डकी कृषक समूहमार्फत सम्झौता गरी ३० थान मिनि टेलर र ८ थान घाँस काट्ने मेशीन ५० प्रतिशत अनुदान दिई खरिद गर्ने कार्य गरेकोमा तीन फर्मसँग दरभाउपत्र माग गरेर प्रकृति कृषि सामाग्री स्टोर, थासाङसँग सम्झौता गरी रु.३०,१६,०००।- मा खरिद गरिएको छ । नियमावलीले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद कार्य सोभै गरी अनियमित देखिएको रु....	३०,१६,०००।-
५२.	५०-२०७५।१२।१३, मागमा आधारित आकषिक समस्या निदान अभियान अन्तर्गत विभिन्न कीटनाशक विषादी खरिद गरी वितरण गरेको भर्पाईसमेत संलग्न गरी रु.२,००,०००।- खर्च गरेकोमा माग संकलन सम्बन्धी कागजात पेश नभएको ।	२,००,०००।
५३.	यस वर्ष कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रम शिर्षकमा रु.३,८३,२१०।०० विनियोजन भएकोमा जम्मा रु ३,८३,२१०।०० खर्च भएको श्रेस्ताले देखाएको छ । पालिकाले अनुदान प्राप्त गर्ने लाभग्राही हरुको अभिलेख विवरण अद्यावधिक गरेको पाईएन । यो वर्ष भरी सञ्चालन भएको कार्यक्रमको अवस्था के कस्तो रह्यो सोको अनुगमन प्रतिवेदन पेश तथा प्रगति समिक्षा गरेको देखिएन । यस वर्ष पशु विकास कार्यक्रम तर्फ पशुपालक कृषकहरुलाई, गाई, बाखा,च्याङ्गा को औषधि वितरण लगायतका कार्यक्रमहरु सञ्चालन भएको देखिएकोमा वास्तविक र अनुदान पाउने योग्य किसानहरुले नै पायो भन्ने एकिन गर्न सकिएन । तसर्थ यि विषयहरुमा सुधार हुनुपर्दछ । अनुदान वितरण बाट ति कृषकको जिवनस्तरमा कस्तो सुधार आयो, गत वर्ष र आगामी आर्थिक वर्षमा एउटै लाभग्राही दाहोरीने सम्भावनालाई मध्यनजर गर्दै अनुदान पाउने लाभग्राही हरुको अभिलेख राख्नुपर्ने देखिन्छ । वर्ष भर भएका कार्यक्रमहरुको प्रगतिबारे समिक्षा हुनुपर्दछ ।	

घरपोभोड गाउँपालिका, मुस्ताङ
स्थानीय तह सञ्चित कोष विवरण २०७५/७६

अनुसूची- १

प्रदेश :- गण्डकी

क्र. सं.	स्थानीय तह	जिल्ला	आय				जम्मा आय	व्यय				मौज्दात
			गत वर्षको जिम्मेवारी	समानिकरण अनुदान	सशर्त तथा अन्य बजेट अनुदान	अन्य आय		चालु खर्च	पूँजीगत खर्च	अन्य खर्च	जम्मा खर्च	
			१	२	३	४	५ (२+३+४)	६	७	८	९ (६+७+८)	१० (१+५+९)
१.	घरपोभोड गाउँपालिका	मुस्ताङ	२७१३५	७१२८८	१३२८४०	२०६१७	२२४७४५	११५२७४	८७७२७	२७६४६	२३०६४७	२१२३३

(रु.हजारमा)
अनुसूची- २

बेरुजू वर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
आर्थिक वर्ष २०७५/७६

प्रदेश :- गण्डकी

सि. नं.	स्थानीय तहको नाम	जिल्ला	प्रारम्भिक बेरुजू			प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट			बाकी बेरुजू			वाकी बेरुजू								
			दफा स)ख्या		रकम	दफा स)ख्या		रकम	दफा स)ख्या		रकम	अशुल गनुपने	नियमित गनुपने				पेशकी			
			सैदान्तिक	लगती		सैदान्तिक	लगती		सैदान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात	राजश्व लगत	सोधभनां नलिएको	जम्मा	कमचारी	अन्य	जम्मा
१.	घरपोभोड गाउँपालिका	मुस्ताङ	४०	१७	२०१४८	०	२	२१०७	४०	१५	१८०४१	५५९	१३०१२	३४७०	०	०	१६४८२	०	१०००	१०००

अनुसूची- ३

अद्यावधिक बेरुजू स्थिती
२०७५/७६

प्रदेश नम्बर :- गण्डकी प्रदेश

क्र.स.	स्थानीय तह	जिल्ला	गत वर्षसम्मको बाँकी	यो वर्ष फछ्यौट	बाँकी	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम	यो वर्षको बेरुजू	कुल बाँकी बेरुजू
			१	२	३ (१-२)	४	५	६ (३+४+५)
१	घरपोभोड गाउँपालिका	मुस्ताङ	६३०९	०	६३०९	०	१८०४१	२४३५०